

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII KADENCJA**

Warszawa, dnia 21 lutego 2013 r.

Druk nr 304

**KOMISJA
REGULAMINOWA, ETYKI
I SPRAW SENATORSKICH**

**Pan
Bogdan BORUSEWICZ
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Na podstawie art. 101 Regulaminu Senatu Komisja Regulaminowa, Etyki i Spraw Senatorskich wnosi projekt uchwały

w sprawie zmiany Regulaminu Senatu.

Do reprezentowania komisji w dalszych pracach nad tym projektem uchwały upoważniony jest senator Andrzej Misiołek.

Przewodniczący Komisji
Regulaminowa, Etyki i Spraw Senatorskich
(-) Andrzej Misiołek

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia

w sprawie zmiany Regulaminu Senatu

Art. 1. W uchwale Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 23 listopada 1990 r. – Regulamin Senatu (M. P. z 2010 r. Nr 39, poz. 542 i Nr 57, poz. 771 oraz z 2011 r. Nr 6, poz. 62) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 8 w ust. 1:
  - a) uchyla się pkt 8a,
  - b) pkt 15 otrzymuje brzmienie:

„15) udziela senatorom pomocy w wykonywaniu mandatu i podejmuje, na ich wniosek, odpowiednie działania zmierzające do załatwienia przedłożonych spraw,”
  - c) po pkt 16 dodaje się pkt 16a w brzmieniu:

„16a) określa, w drodze zarządzenia, zasady wstępu osób wykonujących zawodową działalność lobbingową, osób biorących udział w wysłuchaniu publicznym oraz publiczności na posiedzenia Senatu lub komisji senackich, uwzględniając konieczność przestrzegania powagi, porządku i wymagań bezpieczeństwa,”;
- 2) art. 37 otrzymuje brzmienie:

„Art. 37. 1. Udzielanie informacji o działalności Senatu następuje zgodnie z przepisami ustawy o dostępie do informacji publicznej poprzez:

  - 1) ogłaszanie informacji związanych z działalnością Senatu i jego organów, w tym dokumentów, na senackiej stronie internetowej,
  - 2) udostępnianie, na wniosek, informacji nieogłoszonych w sposób określony w pkt 1,
  - 3) zapewnienie transmisji z posiedzeń Senatu na senackiej stronie internetowej,
  - 4) wstęp publiczności na posiedzenia Senatu i komisji senackich.

2. Decyzje w sprawach dotyczących dostępu do informacji publicznej wydaje Szef Kancelarii Senatu.”;
- 3) w art. 44 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Przed przystąpieniem do dyskusji senatorowie mogą zgłaszać z miejsca trwające nie dłużej niż 1 minutę zapytania do sprawozdawcy w związku z referowaną sprawą. Na zapytania sprawozdawca udziela odpowiedzi.”;

4) w art. 45 dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) informacje Rady Ministrów i członków Rady Ministrów, w tym dotyczące spraw Polonii i Polaków za granicą.”;

5) w art. 52:

a) uchyla się ust. 1,

b) w ust. 2 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Jeżeli w sprawozdaniach komisje przedstawiły odmienne wnioski lub podczas obrad Senatu zostały zgłoszone wnioski, o których mowa w art. 44 ust. 3, Marszałek Senatu zarządza przerwę w celu ustosunkowania się przez właściwe komisje do tych wniosków.”,

c) w ust. 3 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„W sprawozdaniu połączonych komisji zamieszcza się zestawienie wniosków zawartych w sprawozdaniach komisji i wniosków senatorów zgłoszonych w toku dyskusji.”;

6) w art. 53:

a) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Głosowanie jest jawne i odbywa się przez podniesienie ręki oraz naciśnięcie przycisku aparatury elektronicznej rejestrującej indywidualne stanowiska głosujących senatorów.

3. Na wniosek Marszałka Senatu lub co najmniej 20 senatorów oraz w przypadku awarii aparatury elektronicznej głosowanie odbywa się przez:

1) podniesienie ręki przy jednoczesnym zarządzeniu przez Marszałka Senatu obliczenia głosów przez sekretarzy Senatu albo

2) użycie kart do głosowania podpisanych imieniem i nazwiskiem senatora (głosowanie imienne).”,

b) uchyla się ust. 4;

7) w art. 62 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Uchwały komisji zapadają większością głosów w obecności co najmniej 1/3 jej członków.”;

8) w art. 66 w ust. 2 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Członek komisji może zgłosić zastrzeżenia do protokołu najpóźniej w dniu najbliższego po udostępnieniu tego protokołu posiedzenia komisji; o przyjęciu lub odrzuceniu zastrzeżeń decyduje komisja.”;

9) w art. 68 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Jeżeli żaden z poddanych pod głosowanie wniosków dotyczących ustawy nie uzyskał większości głosów, w sprawozdaniu komisji zamieszcza się wszystkie te wnioski.”;

10) w art. 69:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Jeżeli w toku prac nad ustawą uchwaloną przez Sejm komisja dostrzeże potrzebę wprowadzenia zmian legislacyjnych wykraczających poza materię rozpatrywanej ustawy, to wraz ze sprawozdaniem dotyczącym tej ustawy może przedstawić wniosek o podjęcie inicjatywy ustawodawczej wraz z projektem odpowiedniej ustawy.”,

b) uchyla się ust. 2,

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Po wysłuchaniu wniosku Senat rozstrzyga o przystąpieniu do drugiego czytania projektu ustawy, z wyłączeniem stosowania art. 79, art. 79a oraz art. 80 ust. 1, 1a, 2 i 4. Drugie czytanie projektu ustawy przeprowadza się na tym samym posiedzeniu, jako odrębny punkt porządku obrad.”;

11) w art. 72 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Przepis art. 68 ust. 2a stosuje się odpowiednio.”;

12) w art. 73 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Przepis art. 68 ust. 2a stosuje się odpowiednio.”;

13) art. 75a otrzymuje brzmienie:

„Art. 75a. 1. Marszałek Senatu kieruje do Komisji Spraw Unii Europejskiej dokumenty przedkładane w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej. O skierowaniu Marszałek zawiadamia przewodniczących właściwych komisji senackich.

2. Na wniosek przewodniczącego Komisji Spraw Unii Europejskiej lub przewodniczących właściwych komisji, złożony przed zakończeniem rozpatrywania dokumentów, o których mowa w ust. 1, przez Komisję Spraw Unii Europejskiej, Marszałek Senatu może skierować te dokumenty do właściwych komisji senackich.”;

14) po art. 79 dodaje się art. 79a w brzmieniu:

„Art. 79a. 1. Przewodniczący Komisji Ustawodawczej zwraca się o przedstawienie opinii o projekcie ustawy do właściwych instytucji lub organizacji, jeżeli obowiązek zasięgnięcia takich opinii wynika z przepisów ustawy lub prawa Unii Europejskiej.

2. Projekt ustawy poddaje się konsultacjom społecznym z wykorzystaniem senackiej strony internetowej.

3. Przewodniczący Komisji Ustawodawczej wyznacza termin przedstawienia opinii, o których mowa w ust. 1, oraz uwag w ramach konsultacji społecznych, umożliwiając ich uwzględnienie w trakcie pierwszego czytania projektu ustawy.”;

15) w art. 80:

a) po ust. 1a dodaje się ust. 1b w brzmieniu:

„1b. Komisje mogą podjąć uchwałę o przeprowadzeniu wysłuchania publicznego dotyczącego projektu ustawy, wskazując w szczególności dzień i godzinę jego przeprowadzenia.”,

b) w ust. 2 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Komisje po rozpatrzeniu projektu ustawy przygotowują, w terminie nie dłuższym niż 2 miesiące, a przypadku podjęcia uchwały, o której mowa w ust. 1b – 3 miesiące, od dnia skierowania projektu przez Marszałka Senatu, wspólne sprawozdanie, w którym przedstawiają wniosek o”;

16) po art. 80 dodaje się art. 80a w brzmieniu:

„Art. 80a. 1. Uchwałę komisji o przeprowadzeniu wysłuchania publicznego i informację dotyczącą miejsca jego przeprowadzenia ogłasza się na senackiej stronie internetowej co najmniej na 21 dni przed dniem wysłuchania publicznego.

2. Prawo wzięcia udziału w wysłuchaniu publicznym ma każdy, kto zgłosił komisjom taką wolę co najmniej na 7 dni przed dniem wysłuchania publicznego, w formie pisemnej albo na adres poczty elektronicznej ogłoszony na senackiej stronie internetowej, wskazując:

1) imię (imiona) i nazwisko oraz miejsce zamieszkania i adres – w odniesieniu do osób fizycznych,

2) nazwę, siedzibę i adres, a także imię (imiona) i nazwisko oraz miejsce zamieszkania i adres osoby reprezentującej na wysłuchaniu publicznym – w odniesieniu do osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej,

3) interes, który w odniesieniu do danej regulacji zamierza chronić, lub rozwiązanie prawne, o którego uwzględnienie będzie zabiegać.

3. Jeżeli liczba zgłoszeń przekracza liczbę dostępnych miejsc w sali posiedzeń, przewodniczący komisji ograniczają liczbę osób biorących udział w wysłuchaniu publicznym w oparciu o obiektywne kryterium zastosowane jednolicie wobec wszystkich zainteresowanych. Informację o zastosowanym kryterium i osobach dopuszczonych do udziału w wysłuchaniu publicznym ogłasza się co najmniej na 3 dni przed dniem wysłuchania publicznego na senackiej stronie internetowej.

4. Wysłuchanie publiczne odbywa się na wspólnym posiedzeniu komisji. Porządek dzienny tego posiedzenia nie może obejmować innych spraw.

5. Przewodniczący komisji decydują o kolejności i czasie wystąpień osób, które biorą udział w wysłuchaniu publicznym.

6. W szczególnie uzasadnionych przypadkach przewodniczący wspólnego posiedzenia może odroczyć posiedzenie, na którym odbywa się wysłuchanie publiczne, postanawiając o dniu, godzinie i miejscu wznowienia posiedzenia.

7. Na zakończenie wysłuchania publicznego przewodniczący wspólnego posiedzenia udziela głosu senatorom a następnie podsumowuje dyskusję.

8. Komisje ustosunkowują się do uwag zgłoszonych w trakcie wysłuchania publicznego, przedstawiając wynikające z nich wnioski i wskazując w razie potrzeby przyczyny ich nieuwzględnienia. Informację w tej sprawie ogłasza się na senackiej stronie internetowej w ciągu 30 dni od dnia zakończenia wysłuchania publicznego.”;

17) w art. 84 dodaje się ust. 7–9 w brzmieniu:

„7. Projekt uchwały w sprawie ustanowienia danego roku rokiem osoby albo wydarzenia może być wniesiony do dnia 31 października poprzedniego roku. Komisje przedstawiają Senatowi sprawozdanie o takim projekcie do dnia 30 listopada.

8. Komisje mogą przygotować co najwyżej trzy sprawozdania zawierające wnioski o przyjęcie projektów określonych w ust. 7 dotyczących tego samego roku.

9. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Marszałek Senatu, po zasięgnięciu opinii Prezydium Senatu, może wydłużyć terminy, o których mowa w ust. 7.”;

18) w art. 85a:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. O skierowaniu, o którym mowa w ust. 1, Marszałek Senatu zawiadamia przewodniczących właściwych komisji senackich.”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Na wniosek przewodniczących właściwych komisji, złożony przed zakończeniem rozpatrywania sprawy przez Komisję Ustawodawczą, orzeczenie, o którym mowa w ust. 1, Marszałek Senatu może skierować także do właściwych komisji. W takim przypadku orzeczenie jest rozpatrywane na wspólnym posiedzeniu Komisji Ustawodawczej i właściwych komisji.”,

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Po rozpatrzeniu sprawy Komisja Ustawodawcza, a w przypadku określonym w ust. 2a komisje:

- 1) składają do Marszałka Senatu wniosek o podjęcie inicjatywy ustawodawczej wraz z projektem ustawy wykonującej orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego albo
- 2) informują Marszałka Senatu o przyczynach niezłożenia wniosku o podjęcie inicjatywy ustawodawczej.”;

19) art. 90a otrzymuje brzmienie:

„Art. 90a. Marszałek Senatu kieruje petycję niezwłocznie po otrzymaniu do Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji. O skierowaniu Marszałek zawiadamia przewodniczących właściwych komisji senackich.”;

20) w art. 90c dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Na wniosek przewodniczących właściwych komisji, złożony przed zakończeniem rozpatrywania petycji przez Komisję Praw Człowieka, Praworządności i Petycji, Marszałek Senatu może skierować petycję także do właściwych komisji. W takim przypadku petycja jest rozpatrywana na wspólnym posiedzeniu Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji oraz właściwych komisji.”;

21) w art. 90d dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. W przypadku, o którym mowa w art. 90c ust. 2, przepisy ust. 1 i 2 dotyczą działających wspólnie Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji oraz właściwych komisji.”;

22) w art. 92 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Senat wybiera dwóch senatorów do składu Krajowej Rady Sądownictwa oraz dwóch senatorów do składu Krajowej Rady Prokuratury. Senat może odwołać wybranych przez siebie członków Krajowej Rady Prokuratury.”;

23) w art. 96 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Odwołanie członka Krajowej Rady Prokuratury może nastąpić na złożony do Marszałka wniosek grupy co najmniej 7 senatorów. Do wniosku dołącza się uzasadnienie.”.

Art. 2. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Proponowane w art. 1 projektu uchwały zmiany Regulaminu Senatu:

- 1) modyfikują zasady dostępu do informacji publicznej uwzględniając zmieniony w tym zakresie stan prawny i współczesne możliwości techniczne (art. 1 pkt 1 lit. c i pkt 2),
- 2) uniemożliwiają wystąpienie tzw. „pata” proceduralnego w trakcie rozpatrywania ustaw przez komisje senackie poprzez wprowadzenie zasady, w myśl której jeżeli żaden z poddanych pod głosowanie wniosków nie uzyskał większości głosów, w sprawozdaniu komisji zamieszcza się wszystkie te wnioski, po to by o ich przyjęciu bądź odrzuceniu zdecydował Senat (art. 1 pkt 3, 5 i 9, pkt 10 lit. a i b, pkt 11 i 12),
- 3) rezygnują z uprzywilejowania co do siły głosu przewodniczącego prowadzącego obrady w głosowaniu innym niż nad wnioskami o odrzucenie, przyjęcie bez poprawek oraz wprowadzenie poprawek do ustawy, projektu ustawy albo projektu uchwały (art. 1 pkt 7),
- 4) zobowiązują przewodniczącego Komisji Ustawodawczej do przeprowadzenia obowiązkowych konsultacji projektów ustaw oraz ustanawiają zasadę przeprowadzania otwartych dla każdego zainteresowanego konsultacji społecznych z wykorzystaniem senackiej strony internetowej (art. 1 pkt 10 lit. c i pkt 14),
- 5) umożliwiają komisjom właściwym merytorycznie, na wniosek ich przewodniczących:
  - a) rozpatrywanie dokumentów związanych z członkostwem w Unii Europejskiej – w celu przedstawienia swej opinii Komisji Spraw Unii Europejskiej (art. 1 pkt 13),
  - b) rozpatrywanie wyroków Trybunału Konstytucyjnego wspólnie z Komisją Ustawodawczą (art. 1 pkt 18),
  - c) rozpatrywanie petycji wspólnie z Komisją Praw Człowieka, Praworządności i Petycji (art. 1 pkt 19–21),
- 6) wprowadzają możliwość przeprowadzenia wysłuchania publicznego w odniesieniu do projektu ustawy (art. 1 pkt 15 i 16),
- 7) ustanawiają ograniczenia w zakresie terminów proceduralnych dotyczące projektów uchwał okolicznościowych w sprawie ustanowienia danego roku rokiem osoby albo wydarzenia oraz wprowadzają zasadę, zgodnie z którą komisje mogą przygotować co najwyżej trzy sprawozdania zawierające wnioski o przyjęcie takich projektów dotyczących tego samego roku (art. 1 pkt 17),

- 8) eliminują z art. 8 zbędną, zdaniem wnioskodawcy, kompetencję Marszałka Senatu w zakresie nadawania biegu dokumentom przedkładanym w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii (art. 1 pkt 1 lit. a),
- 9) doprecyzowują kompetencję Marszałka odnośnie do udzielania senatorom pomocy w wykonywaniu mandatu i podejmowaniu, na ich wniosek, odpowiednich działań (dotychczas: *środków*) zmierzających do załatwienia przedłożonych spraw (art. 1 pkt 1 lit. b),
- 10) dodają do otwartego katalogu spraw, które są przedmiotem obrad Senatu, informacje Rady Ministrów i członków Rady Ministrów, w tym dotyczące spraw Polonii i Polaków za granicą (art. 1 pkt 4),
- 11) porządkują przepisy dotyczące głosowania (art. 1 pkt 6),
- 12) wydłużają okres, w którym możliwe jest zgłoszenie zastrzeżeń do protokołu z posiedzenia komisji (art. 1 pkt 8),
- 13) uwzględniają brak możliwości odwołania wybranych przez Senat członków Krajowej Rady Sądownictwa, wynikający z ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (art. 1 pkt 22 i 23).

Propozycja modyfikacji postanowień art. 37 Regulaminu Senatu, regulującego tryb udzielania informacji o działalności Senatu, zmierza do podkreślenia wiodącej w tym zakresie roli jaką pełni senacka strona internetowa oraz do dostosowania regulacji regulaminowej do przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej, w szczególności po nowelizacji, która weszła w życie 29 grudnia 2011 r.

Formując na nowo art. 37 ust. 1:

- 1) utrzymano zasadę, zgodnie z którą udzielanie informacji o działalności Senatu następuje zgodnie z przepisami ustawy o dostępie do informacji publicznej,
- 2) wskazano, że co do zasady informacje związane z działalnością Senatu i jego organów, w tym dokumenty, umieszczane są na senackiej stronie internetowej, a udostępnianie informacji nieogłoszonych na tej stronie następuje na wniosek, tj. zgodnie z procedurą określoną we wspomnianej ustawie (analogiczna norma zawarta jest obecnie w art. 37 ust. 2),
- 3) do katalogu sposobów udzielania informacji dodano transmisje z posiedzeń Senatu na senackiej stronie internetowej.

Proponuje się zrezygnowanie z zawartej w dotychczasowym brzmieniu art. 37 ust. 3 możliwości udostępniania dokumentów i innych informacji poprzez ich wyłożenie, wywieszenie lub zainstalowanie urządzenia umożliwiającego zapoznanie się z nimi w miejscach ogólnie dostępnych. Z możliwości tej nigdy nie skorzystano z uwagi na ograniczenia wynikające z zarządzenia Marszałka Sejmu w sprawie wstępu do budynków pozostających w zarządzie Kancelarii Sejmu oraz wjazdu na tereny pozostające w zarządzie Kancelarii Sejmu. Obecnie znakomita większość dokumentów i informacji jest ogłaszana na stronie internetowej.

Projektowany ust. 2 w art. 37 stanowi odpowiednik dotychczasowego ust. 4. Przepis ust. 2 uwzględnia wynikające z ostatniej nowelizacji ustawy o dostępie do informacji publicznej rozszerzenie kompetencji Szefa Kancelarii Senatu, który będzie wydawał decyzje nie tylko w sprawie odmowy udostępnienia informacji publicznej i umorzenia postępowania o udostępnienie informacji publicznej, ale także w sprawie odmowy przekazania informacji publicznej w celu ponownego wykorzystywania, warunków ponownego wykorzystywania informacji publicznej oraz wysokości opłat za ponowne wykorzystywanie informacji publicznej.

Dodawany do art. 8 ust. 1 pkt 16a stanowi odpowiednik dotychczasowego art. 37 ust. 5. Pominęto w nim zbędną w świetle przepisów nowego art. 37 kompetencję Marszałka Senatu do określenia sposobu uzyskiwania informacji publicznej w trybie udostępniania dokumentów i informacji, pozostawiono natomiast delegację do określenia, w drodze zarządzenia, zasad wstępu publiczności na posiedzenia Senatu i komisji senackich. Jako wytyczną dotyczącą treści zarządzenia Marszałka wskazano konieczność przestrzegania powagi, porządku i wymagań bezpieczeństwa. Zarządzenie Marszałka wydane na nowej podstawie będzie dotyczyło także osób wykonujących zawodową działalność lobbingową oraz osób biorących udział w wysłuchaniu publicznym.

Zgodnie z art. 62 ust. 1 zdanie drugie Regulaminu Senatu w głosowaniu innym niż nad wnioskami o odrzucenie, przyjęcie bez poprawek oraz wprowadzenie poprawek do ustawy, projektu ustawy albo projektu uchwały, w przypadku równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego prowadzącego obrady. Przepis ten różnicuje wagę głosu każdorazowego przewodniczącego prowadzącego obrady komisji oraz pozostałych senatorów - członków komisji.

Takie zróżnicowanie nie znajduje uzasadnienia. Komisja jako kolegialny organ Senatu wyraża swoje stanowisko podejmując uchwały w głosowaniu. Każdy z senatorów, członków komisji powinien być jednakowo umocowany w możliwości wpływania na stanowisko komisji. Równy głos każdego z senatorów jest wyrazem równych praw senatorów wynikających z ustrojowego umocowania mandatu senatorskiego. Prawo do równego uczestnictwa w podejmowaniu decyzji przez komisję nie może więc być zachwiane uprzywilejowaniem senatora prowadzącego obrady komisji (przewodniczącego komisji, zastępcy przewodniczącego, przewodniczącego jednej z komisji prowadzącego obrady połączonych komisji). Zgodnie z powyższym przyjąć można, że prawo do jednakowej siły głosu senatora jest prawem wynikającym z istoty sprawowania mandatu. Założenie, że każdy senator członek komisji powinien być „wyposażony” w jednakową siłę głosu, w przypadku rozstrzygnięcia przez komisję kwestii merytorycznych nie może więc budzić wątpliwości. Przepis art. 62 ust. 1 zdanie drugie stanowi wprost, że głos przewodniczącego prowadzącego obrady decyduje w głosowaniu innym niż nad wnioskami o odrzucenie, przyjęcie bez poprawek oraz wprowadzenie poprawek do ustawy, projektu ustawy albo projektu uchwały. Sformułowanie to wskazuje, że w istocie głos przewodniczącego obradom powinien rozstrzygać w kwestiach porządkowych, wynikających z istoty prowadzenia obrad przez przewodniczącego np. ogłoszenie przerwy, decyzje związane ze sposobem prowadzenia debaty (dyskusji) i głosowania. W ten właśnie sposób odczytywany jest przepis art. 62 ust. 1 zdanie drugie w praktyce jego stosowania.

Nie można jednak nie zauważyć, że literalne brzmienie przepisu dopuszcza uprzywilejowaną pozycję senatora prowadzącego obrady, poza nie budzącą wątpliwości sferą porządkową, także w innych merytorycznych kwestiach niż wprowadzenie poprawek (odrzucenie, przyjęcie bez poprawek) do ustawy, projektu ustawy lub projektu uchwały. Inne (wynikające wprost z Regulaminu Senatu) merytoryczne głosowania to przede wszystkim opinie wyrażane przez komisje, np:

- 1) opinie KSUE o dokumentach przedkładanych w sprawach związanych z członkostwem Polski w Unii Europejskiej,
- 2) opinie komisji o właściwych częściach budżetowych,
- 3) opinie komisji o kandydatach na określone stanowiska państwowe powoływanych przez Senat,
- 4) opinia komisji o wyrażeniu przez Senat zgody na zarządzenie referendum,

- 5) opinia KPCPP w sprawie celowości skorzystania przez Senat lub jego organ z uprawnień ustrojowych w związku ze złożoną petycją,
- 6) cały szereg opinii KRESS (np. opinia o poprawności oświadczenia o zrzeczeniu się immunitetu).

Inne możliwe głosowania, w których zgodnie z wykładnią językową przeważa głos przewodniczącego obradom to np. wybór sprawozdawcy komisji czy powołanie podkomisji. W dotychczasowej praktyce wykładnia językowa art. 62 ust. 1 zdanie drugie uzupełniana była wykładnią funkcjonalną, co w konsekwencji pozwalało na unikanie sytuacji, w których głos przewodniczącego obradom, decydowałby w kwestiach merytorycznych. Nie można wykluczyć jednak, że w przyszłości może na tle kwestionowanego przepisu dojść do sporów interpretacyjnych. Stąd zasadnym jest uchylenie zdania drugiego w art. 62 ust. 1.

Pomimo takiego zabiegu, w kwestiach porządkowych przewodniczący korzystać będzie w dalszym ciągu z uprawnień przypisanych wprost prowadzącemu obrady (np. możliwość zarządzenia przerwy, określenie sposobu prowadzenia dyskusji i głosowań). W tym zakresie wskazać można na analogiczne niekwestionowane uprawnienia Marszałka Senatu, który przecież nie jest obecnie uprawniony przepisem Regulaminu do posiadania głosu przeważającego w jakichkolwiek głosowaniach.

Uchylenie art. 62 ust. 1 zdanie drugie jednoznacznie przesądzi, że w każdym głosowaniu głos przewodniczącego prowadzącego obrady jest głosem równym z głosem każdego pozostałego senatora, członka komisji. Głosowanie, w którym głosy „na tak” i głosy „na nie” rozłożą się po równo, będzie w istocie głosowaniem przeciw. Nie dojdzie więc do „pata” decyzyjnego, który ewentualnie mógłby być uzasadnieniem dla pozostawienia kwestionowanej instytucji.

Dodawany do Regulaminu art. 79a z jednej strony czyni normą regulaminową dotychczasowy zwyczaj polegający na tym, iż przewodniczący Komisji Ustawodawczej zwraca się o przedstawienie opinii o projekcie ustawy do właściwych instytucji lub organizacji, jeżeli obowiązek zasięgnięcia takich opinii wynika z obowiązujących przepisów. Z drugiej natomiast wprowadza zasadę przeprowadzania konsultacji społecznych dotyczących inicjatyw ustawodawczych z wszystkimi zainteresowanymi z wykorzystaniem senackiej strony internetowej.

Po wejściu w życie tej zmiany przewodniczący Komisji Ustawodawczej będzie oczywiście nadal mógł występować o opinie o projekcie ustawy do członków Rady Ministrów, organów państwowych i samorządowych, a także organizacji pozarządowych czy podmiotów będących reprezentatywnymi dla danych środowisk na podstawie art. 60 ust. 3 i 6 Regulaminu Senatu.

Każdy zainteresowany będzie mógł wyrazić swoją opinię o dowolnym senackim projekcie ustawy i przesłać ją na wskazany na senackiej stronie internetowej adres poczty elektronicznej – od wniesienia projektu do Marszałka do upływu terminu wyznaczonego przez przewodniczącego Komisji Ustawodawczej, umożliwiającego uwzględnienie uwag w trakcie pierwszego czytania projektu. Elastyczna regulacja regulaminowa umożliwia wykorzystanie w przyszłości specjalnego narzędzia konsultacji online, zakładającego dostępność wszystkich nadesłanych opinii, możliwość udzielenia poparcia określonej opinii a nawet prowadzenia dyskusji.